

Szerkesztőség  
Salgótarján, Fő-u. 64.  
Telefonszám: 56.

Kiadóhivatal:  
Főleki-u. 11. Tel.: 37.

Hirdetések milliméteres  
díjazás szerint.

Feladó szerkesztő és kiadó: dr. Lapszámú János

# A M U N K A

Társadalmi és politikai hetilap.

Laptulajdonos: „A MUNKA” lapvállalat

Magyarországi  
Előfizetési ára:  
negyedévre 3 pengő  
Postacsek: 28744 sz.  
Apróhirdetések: szá-  
vanként 30 fillér, a leg-  
kisebb hirdetés 4 P.

XXII. évfolyam, 4. szám.

Ára 24 fillér.

Salgótarján, 1944. január 22

## Viharban.

Irtó: FALUSY NÁNDOR

Hatalmas, terebélyes fa ez az ország, amelynek árnyékában él népe, a nemzet. Lakóit mindennel ellátja, árnyat nyújt a melegben, viharok idején oltalmat és gyümölcsöt a biztos megélhetést jelentik. A környéken lakók önzése azonban állandóan alkudozott, fondorkodott, sőt nem egyszer erőszakoskodott e fa izes gyümölcséért. Kisebb megszakításokkal ezer éve tépik, szaggatják koronáját a különböző viharok.

Sok idegen menekült e biztos megélhetés fája alá. A lovagiasan gondolkozó nemzet szeretettel fogadta és megosztotta velük e bőven termő országfájának minden gyümölcsét és oltalmát. Az évszázados együttélés, a közös örömök és közös bajok meg is teremtették e nemzet és a testvérül fogadott idegenek együttérző lelki harmóniáját. Nem egy vihar látta őket vállvetve, közösen együtt küzdeni, védelmezni az országot. Még a magyar szabadságharcok idején is, a testvérül fogadott nemzetiségek nagy része, egy sorba állt a magyarsággal, hogy megvédje a féltve őrzött, szeretett fa tulajdonát és a vendéglátó házigazda — a magyar nép — cselekvő szabadságát. Tudták és érezték a testvéreik, hogy nemcsak erkölcsi kötelességük a magyarság támogatása, de jól elfogott érdekük is. Sehol olyan egyenlő elbánásban, közös sorsban nem lenne részük, mint a békés és testvériesen gondolkozó magyarság mellett, ahol ez az egyetértés kinek-kinek egyénisége szerint közhivatalt, állást, földet, házat, megélhetést, sőt nem egynek magas közbizalmat is eredményezett.

Megkezdődött a beolvadási folyamat, amely valószínűleg egy pár emberöltő után — mindkét félre igen üdvösen — teljesen elválaszthatatlan egységgé kovácsolta volna a lelkeket. Közben az emberiség egy része megelégedett vagy eltávolodott az Istentől, eltávolodott attól a krisztusi hitől, ami a humánus világnézetet eredményezte. Ezek a magasabb lelkiesség humánuma és az értelemzület jogok helyett, Marx és Nietzsche által elismert erőszak jogát tartva az egyedüli boldogulás lehetőségének, reaszabadtatták az emberiségre a ma borzalmait szülő viharokat. Az önzés lelkiismeretlen bujtatói igyekeznek a magyarság és testvéreinek között az egyetértés harmóniáját diszharmonizációvá hangolni, hogy e hangzavarban

észrevétlen tudják az annyiszor megóhajtott hatalmas fa gyümölcsseit eltulajdonítani.

Ma, amikor az emberiség józanabb része visszatér Istenhez és a békét kívánja, figyelj fel nemzet és testvéri nép, ameddig erre idő van, ne higgy az álnok képmutatónak szemforgatóknak, világmegváltó ígéretőknek. Vizsgáld meg a magad helyzetét és rájössz arra, hogy

az ígéretőknek felelőtlenségükön kívül nincs semmijük, még lelkiismeretük sem. Amit ígérnek, az a másé és csak az elhatározásodat akarják, hogy érvényesülésükhöz lépcsőfokul szolgáljon. Az ígéretők egy része jóhiszemű fantazista, aki nem ismeri a reális valóságot. A másik része lelkiismeretlen kalandor, aki nem törődik cselekménye következményével, aki lefűré-

szelné a pemzetta legmagasabb csucsát — is csak azért, hogy pillanatnyilag élvezhesse gyümölcsét, amihez törpe voltánál egyébként nem jutni hozzá soha. Vállvetve igyekezzünk közös hazánkat mindenki szemből megvédeni, hogy e hatalmas fa részükre tovább is a szabadság izes gyümölcsseit teremhesse.

## Árpádházi Szent Margit és a Karancs-Salgó-vidék.

Második országalapítónknak, IV. Béla nagy királyunknak, immár a harmadik leányát: „Margitot” is szentté avatták! Magyarország engesztelő áldozatának, a törékenytestű, de hőlelkű királyleánynak és gyenge zárdaszűznek szentté avatását ünnepli, szívvél- lélekkel az egész ország! Evvel a magyarságnak többszáz éves óhaja valósult meg. IV. Béla két szent leánya: Jolánta és Kunigunda mellé, immáron a harmadik leánya, az 1271-ben, 29 éves korában elhunyt Margit is, mint Szent, méltán és hivatalosan is elismert sorakozik!

Az egész ország örömmünnepebből kell venni részét Salgótarján-Karancsvidéknek is, és pedig az ország más részénél bizonyára hatványozottabb mértékben, ugyanis ennek a vidéknek, — Veszprém — Budapest (Margitsziget) — hasonlóan, — erre egyelőre több oka van, de amelyet igen kevesen tudnak és amelyről még a Szent királyleány életiról sem emlékeznek meg sehol sem!

Ugyanis az ő élettörténetét újabban igen szépen és dícséretreméltóan írta meg: P. Böle Kornél domonkosrendi atya: Árpádházi Boldog Margit. Bpest, 1923. Dr. Lovas Elemér, bencés tanár, a kiváló régész: Árpádházi Boldog Margit élete. Bpest, 1939. (ez a legterjedelmesebb, legkifűrtöbbször, de éppen ezért hamisan szétválasztott és így kifogyott műve!) Végül Dr. Gutheil Jenő veszprémi

kanonok: Árpádházi Boldog Margit Veszprém. Veszprém, 1942. c. műve. Sajnos azonban egyik sem tud arról, amit pedig már A MUNKA „18. évf. 1940. febr. 17. és 24. i. számában: „Szent László, IV. Béla és Mátyás király Salgótarján vidékén” cím alatt megírtam. Nevezetesen, hogy a salgótarjánvidéki néphit, — amelyet különben biztos történeti adatok is alátámasztanak, — IV. Béla királyunk a szörnyű muhi csatavesztésből való szerencsés menekülés után, — és Járánháza mellett — éppen itt, a Salgótarján fölött fenségesen kiemelkedő Karancs kuphégyen, talált először biztos menedéket és „ennek a hegykupnak még ma is jól kivehető, 1241-ben meg bizonyítva még jól is használható s így védhető, őskori földsáncai között, hajította le először pihenőre a fejét. Halálra üldözött királyunk itt, — a szorongatottság szörnyű óráiban és szívtelítő bizonytalanságában, — határozta el magát arra, hogy születendő gyermekét Istennek ajánlja fel egyedül az ő szolgálatára szentelve, mint szerencsétlen hazája, szegény, pusztuló Magyarország engesztelő áldozatát!

Az Ursten, mint tudjuk, el is fogadta IV. Béla fogadalmát, kérését meg hallgatta és IV. Béla kezei keresztül újból felépítette a végtől való hazánkat! Hívó lelkünk érzi, tudja, hogy IV. Béla és leánya, Szent Margit áldozata nem volt hiábavaló, sem 1241-ben, sem pedig

a mai sorsdöntő 1944-dik évben, amikor kísérteties hasonlósággal, vagy inkább egyezéssel, ugyancsak szörnyű keleti veszedelem akarja elsöpörni hazánkat véreszenyes áradatával. De ebből nem lesz többé feltámadás, hacsak az Ursten, a magyarok nagy Ura, Istene, — Magyarország Pátronájának és a most Szentté avatott Margit királyleánynak ismételt könyörgésére, — meg nem könyörül árva hazánkon. jobb sorsra érdemes népünkön! Adja Isten, hogy égi pártfogóink segítségével ez mielőbb meglegyen, megszabaduljunk rettenetes ellenségeink százmillióitól és majd ezt meghálálhassuk Szent Margit kultuszának magasra emelésével is, — az ő pártfogásán és könyörgésén keresztül, a jó Isten segítségével!

Ahol pedig IV. Béla királyunk az ő szeretett leányát, Szent Margitot, országért először ajánlotta fel engesztelő áldozatul az Urnak, vagyis itt, a derék palóc nép szent hegyén, vagyis a Karancson, — ahol már hét évszázada áll, immár romjaiból fölélemedve, de még éppen nem a megfelelő és méltó formájában, — Boldog Margit kápolnája, — örököltük meg most végre méltóképpen az ő szent emléket! Nevezzük el az eddigi „Margitkápolnát” „Árpádházi Szent Margit kápolnájának”, és az alatta fakadó, annyi szomjazónak enyhülést adó, kitűnő forrást, „Szent Margit-forrásnak!” Allítsunk beléje, illetve melléje művészi azobrot és megfelelő, a vándort is kellően felvilágosító feliratu emlékművet, boldogságunk és szerény hálánk elpusztíthatatlan jeléül és az oda zárandóklok ezreinek és tízezreinek méltó kegyele és hálás megemlékezése jeléül!

Dr. Darnay (Dornyay) Béla.

## Brelich János cikke 1862-ből a salgótarjáni bányászatról.

Irtó: Dr. Darnay [Dornyay] Béla.

„Salgótarján és a Karancs-Medves vidék részletes kalauza” c., 1929-ben megjelent könyvecskémben, majd a „Salgótarjáni szénbányászat történetéhez” c. 1937-ben megjelent tanulmányomban is, az adott viszonyok között elég részletesen írtam a salgótarjáni szénleletek fölfedezéséről és a szénbányászat itteni nehéz megindulásáról és keserves küzdelmeiről. Fölöröltam itt a vonatkozó irodalmat is, sőt a legrégebbet: Liptay Pálnak, — mint utóbb kiderült, boldog emlékü Liptay B. Jenő egykori acélgyári igazgatójának és a salgótarjáni gimnázium nagyérdemű létesítője ádésatyjának, továbbá Liptay Pál, jelenlegi acélgyári mérnök öregatyjának, illycímű dolgozatát: „A salgótarjáni szénbányászat” — 1868” címmel, teljes

egészében és Liptay Pál rajzával együtt közöltem is.

Azóta — bár elkerültem az egykori 17 éves működésem színteréről, természetesen mégis érdekelnek a Salgótarjánra vonatkozó, bármiféle adatok is és azokat mindig számontartom. Így bukkanam egy igen érdekes cikkre, amely Salgótarján egyik legnagyobb érdemű bányamérnökének tollából került ki és amelyet alább teljes egészében közlök. Erről a Brelich Jánosról igen keveset tudunk, pedig ő is megérdemelné, hogy azon az emlékoszlopon, vagy emlékművön — amelyet 1948-ban bizonyára majd emelni fognak Zagyván, vagy Salgótarjánban, — a bányászok megindulásának százéves fordulóján, az ő nevét is

megörökítsék, esetleg a domborműves arcképével együtt! Szinyei József sem említi őt a Magyar írók élete és munkái című nagy művében, ahol csak egy Brelich Ernő nevű író szerepel. (L. kötet, Bp. 1891, p. 1334—5), aki Fiume város főjegyzője volt és ott is született 1844. I. 9-én. Hogy ez rokona (testvére?) volt-e a mi Brelich Jánosunknak, vagy egyáltalán vonatkozásban állott-e vele, még eddig nem sikerült megállapítanom!

Erről a salgótarjáni Brelich Jánosról ezt írtam 1929-ben, id. művem 35-ik oldalán: „Az első években... a szállítás stb. nehézségei miatt csak tengődő bányászatként Brelich János és Windsteig Gergely jeles bányamérnökök igyekeztek nagyobb lendületet adni. De 1859-ben Salgótarján elvesztette legnagyobb fogyasztóját, a Dunagőzhajózási Társaságot és így a bányászat egyszerre aláhanyatlott, sőt egy ideig meg is szűnt. Brelich János és Br. Prónay Albert buzgólkodására 1861-ben megalakult a „Szent István Köszömbánya Társulat”, amely az égetően szükséges és megfelelő vasutvonal kiépítését vette tervbe. Állami támogatás hiányában, önjerejéből fogott a vasutvonal megépíté-



## A gazda megmondja: miért kell buzakötvényt vásárolni.

A háboru utáni átmenetgazdálkodás idejére minden üzem, vállalat háztartás, sőt minden előrelátó ember igyekszik tőkét gyűjteni, tartalékolni. Ez érthető, hiszen a gépektől kezdve a ruhaneműig minden kopik, avul és ma alig, vagy egyáltalán nem pótolható. Az előrelátó ember tehát félre teszi azt a pénzt, amire például ruhát nem vehet. Igyekszik kis tőkéjét kamatozóan elhelyezni, mert tudja, hogy a fiókban összerakott heverő pénz csak a bankjegyforgalmat duzzasztja oktanul, egyébként azonban bolti tőke, arról ma könnyűszerrel gondoskodik az, aki kamatozó és névértéken alulra soha nem eső buzakötvényt vesz.

A buzakötvényben való tartalékolásról, az átmenetgazdálkodásnak esetleg hosszú hónapokig tartó idejére való gondos felkészülésről sok szó esik ma foglalkozási ágra való különbség nélkül az emberek között. És, sok megfontolásra érdemes véleményt van módunkban hallani. Így például egy jó és tehető gazdát jegyezzük fel.

Ezt a gazdát megkérdezte valaki ilyenformán:

— Mondja, gazd' uram, miért vásárolt maga buzakötvényt, hiszen buzája mindig volt, van is, lesz is, ha valamire szüksége van, elad annyi buzát, amennyinek árából megveheti.

A gazda így válaszolt:

— Hát ez igaz, buzám mindig lesz, a buzakötvénybe azonban olyan buzát raktároztam el, amelynek métermázsánkénti ára 40 pengőn alul nem szállhat le. Vagyis legalább olyan értékű marad, amilyen értékben vásároltam. Ötven mázsa buza árán vettem kétezre pengős buzakötvényt. Ha ezt az ötven mázsa buzát a magtáramban természetben raktároztam volna el a háboru utáni átmenetgazdálkodási időre, nem lennék biztos abban, vajon egy szép napon nem fog-e az így tartálékolt buzátőke kétezre pengő helyett csak ezeröttszázat, vagy ezret érni. És ebben az esetben nem ötven mázsa buzát kellene eladnom, hogy például gazdaságomba elegendő műtrágyát vegyek, hanem hetvenöt, vagy éppen száz métermázsát. De, mert buzám kötvénybe fektettem és nem buzát adok ki természetben, hanem kötvény árán vásárolok, megszerzem a szükséges műtrágyát azon a tartálékolt pénzen, ami ötven mázsa buza mai ára. Ezért vettem buzakötvényt! És nem veszíthetek, hanem csak nyerhetek rajta!

Hogy ennek a gazdának igaza van, azt ceruzával és papírossal a kezünkben mindnyájan és könnyen megállapíthatjuk.

## A „Közellátási Értesítő” legutóbbi száma a következő rendeleteket tartalmazza:

- A m. kir. minisztérium 301944. M. E. számú rendelete az 1944. évi mezőgazdasági munka végzésének biztosítása tárgyában.
- A m. kir. közellátásügyi miniszter 130700/1943 K M. sz. rendelete a gazdálkodó által beszolgáltatott sertés, husnak a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe való beszámítása tárgyában.
- A m. kir. földmívelésügyi miniszter 220292/1943. F. M. sz. rendelete az árpatakmányliszt, az árpakorpa, az

árpahéj, a borsótakarmányliszt, a borsókorpa, a borsóhéj, a cirokkorpa, a hajdinakorpa, a kölestakarmányliszt és a rizstakarmányliszt minőségének és forgalmának, valamint a cirokhéj, a hajdinahéj, a köleshéj és a rizshéj forgalmának szabályozása tárgyában.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 569200/1944. F. M. számú rendelete a rézgalic, a feketegalic és a rézmészpor forgalmának újabb szabályozása tárgyában.

séhez és már le is rakta a sinek nagy részét, amikor egy, főzedeileg mesterségesen előkészített pénzváltás, 1865-ben csodálatos juttatta a vállalatot, melyből csak gróf Forgách Antal volt kancellár mentette ki két év múltán, midőn 1867 májusában a kormány csekély támogatásával, végleg kiépíthették a budapest-salgótarjáni vasutat.

Hogy meddig állott a salgótarjáni szénbányászat szolgálatában Brelich János, szintén nem sikerült megállapítanom, de azt mégis sikerült róla mostanában ki derítenem, hogy a nehezen induló salgótarjáni szénbányászatkodás ismertetésére és népszerűsítésére, nemcsak a bányászkompasshoz és csákányhoz nyult hozzá, de ha kellett még a tollhoz is és azt is célravezetőnek tartotta arra, hogy ezt a nehéz ügyet sikerrel szolgálja.

Ennek emléke és tanúsága az az érdekes kis cikk, amely az „Ország Tükré” budapesti képes közlönyben (Balázs Sándor szerkesztésében valamint Engel és Maedell) akik számos balatoni tárgyu képet is kiadtak! Kiadásában) jelent meg Pesten, 1862-ben. Ez a kis és „A Szent István közszételep-Társulat” címet viselő cikk, bizonyára azért került el, eddig a szakkörök és a salgótarjáni szénbányászat története kutatóinak figyelmét, mert hiányzik a címéből a Salgótarján név, amely miatt könnyen eljellelték fő-

lőtte; hazai bányászati bibliográfiánk pedig még nem született meg.

Minthogy ez a cikk teljesen ismeretlen és nehezen hozzáférhető, azt hiszem nem végezek hiábavaló munkát, ha azt most Salgótarján nagyközönségével és a szakkörökkel is megismertetem. Jóllehet ez a cikk nem is terjedelmes, nem is valami nagyvonalú, és inkább a szén ipari fontosságáról beszél akkor, amikor a szénfogyasztó gépek és így a gyáripar is, nálunk még csak gyermekcipőben jár, — de mégis fontos és számunkra tartandó főleg Salgótarján szempontjából!

## A Szent István közszételep-társulat.

„Nemzetgazdasági szempontból majdnem minden tartomány többé kevésbé haladást tanúsít, ép úgy, mint az emberiség anyagi jólétét előmozdító természet-tudomány, mely már azon fokig ért, hogy a jótékony természet áldásait kellőleg becsülni és bölcsen felhasználni tudja.

„A nemzetgazdasági fontosságát az államok hatalma és jólétére nézve ki tagadná?

„Midőn Angolorazágot az ipar és munkálódás példányul állítjuk föl, nem szabad elfelejtünk, hogy e sziget, mielőtt mostani nagyságát elérte volna, a

## „Veszélykor a jelszó: Fegyelem és bajtársiasság! Egy mindenkiért, mindenki egyért!”

Az alábbi figyelemreméltó közlemény jelent meg a *Berliner Lokal Anzeiger* egyik 1943. évi augusztusi számában.

„Kivágnál láthatóan kifüggeszteni!”

Tizenkét légoltalmi parancs a berliniek számára:

1. A világosság a legbiztosabb bombacél. Egy fénysugár elárulhatja hazádat, városodat és magadat. Ezért az utca- és az udvarfelé eső ablakokat és a melléképületeket sötétítsd el.

2. Víz és homok a tűz és a foszfor ellen a legjobb védekező eszköz. Háztetőn, a lépcsőházban, a lakásokban és a lakások előtt, továbbá a pincében sok vizet és sok homokot kell előkészíteni! Mindkettőt olyan helyre tedd, hogy minden idegen is azonnal lássa és a tüzet eloltassa akkor is, ha te nem lennél oda-baza. Kamrák, istállók és raktárhelyiségek különös gyorsasággal égnek le. Ezért a felken sok homokot, valamint nagyobb megtöltött víztartályt tarts! Sok vizet és sok homokot tárolj, mert a vízvezeték megsérülhet!

3. Felszerelés nélkül nem menthet magad és küzdöbted le a tüzet. Ezért kézi fecskendő, tűzcsapó, lapátokat, bal-tákat, fejszéket, csákányokat és köteleket kell az óvóhelyen előkészítve tartani! Életed függhet attól, vajon ezek a felszerelések a veszély pillanatában használatra készen állnak-e. Gondolj azonban a légoltalmi házi gyógyszerészre is.

4. A gázálarc füst, foszfor, foszfor, és az összeomlás pora ellen véd téged. Szükség esetén segítségére lehet szájad és orrod előtt egy vizes kendő is. A gázálarc, vagy a védőszemüveg szemedet óvja meg a foszfortól, a szilánkoktól, füsttől és hősegtől. Elveszel, ha semmit sem látsz.

5. Az óvóhely a te fedezéked, az óvóárok a te lövészárkod, ez ugyanazt a védelmet nyújtja, mint az óvóhely. A falátörést gyorsan és könnyen lehessen kinyitni. A veszély pillanatában másodpercek döntőek lehetnek. Égő szén a pincében széndioxid gázt fejleszt, ez ellen egy gázálarc sem véd. Ezért fontos szén-égéskor az elővigyázatosság. Az óvóhelyen is sok vízre van szükséged. Azzal ruhákat és takarókat nedvesíthetsz meg, ha a tüzek menekülési utadat elzárják.

6. Háztetőd egy legelőszőr. Lomtanitd alaposan. Gyújtóbombák ne találjanak táplálásra. Ezért tisztán és lomtanitva tartsd azt.

7. Talán idegen embereknek kell a

te tulajdonodat menteni, ha te az oltásnál vagy, ezért nevedet minden butordarabra ird rá. Később örülni fogsz, hogy holmiad jegyzékét összeállítottad.

8. Riadókor mindig durvább ruhákat ölt magadra. Talán égő romokon keresztül kell menekülnöd. Óvóhelycsomagodban meleg, erős ruhákat és fehérenemű, továbbá főzőedény, tányér és evőeszköz legyen. Ezek, ha nem teszel belőlük óvóhelycsomagodba, később inkább hiányoznak neked, mint ünnepi öltönyt. Kötszerről és törülközőkendőről nagyobb kötések alkalmazása céljából ne feledkezz el. Ha a romok eltemetnek téged, talán órákig tart kiszabadításod, ezért élelmiszerezl és itallal lásd el magad.

9. A bombák nem várnak, amíg te kialudtad magad: riadókor azonnal menj az óvóhelyre. A kaput lakásod ajtajait tartsd nyitva, hogy segítségedre, illetve saját magad megóvásáért bárki bemehessen.

10. Tüzeket keletkezésükkor kell leküzdni, ezért állandóan ellenőrizd házadat, udvarodat és lakásodat. Bátran menj neki a tűznek. Foszfortüzeket könnyen lehet oltani, ha keletkezésük pillanatában veszélyesnek néztek is ki.

11. A leküzdéskor gondoldj arra, hogy a gyújtóbombákat emberek készítették. A bator szív, az elszánt akarat és a hidegvér erősebb, mint ellenségeink terrorja. Aki válságos időben veszíti el idegeit, életével és vagyonával lakolhat.

12. Egységték a ti erősségték. Együttessen rendezétek be házaikat a védelemre. Veszélykor a jelszó: „Fegyelem és bajtársiasság! Egy mindenkiért és mindenki egyért.”

## Hírek és különfélek

### Kézsorítás

kesztyűben.

Egészen természetes, hogy a feli időszakban sokan járunk kesztyűben s így gyakrabban látni, hogy az utcátlátkozásnál az ismerősök sebtiben ráncigálják le a jobb kesztyűjüket, mert valamilyen kétes eredetű, még kétesebb érvényű illemszabály szerint, csak csupasz kézzel „illik” kezét szorítani. Olvastam valahol, hogy a kézfogás szokását az anthropológia az ősemberi

nemzetgazdaságot terén számos üdvös átváltozáson ment keresztül.

„Ez ország kezdetben a többihez hasonlóan mezőgazdasággal foglalkozott, mígnen fokozottan nemesültek termékei s a kiviteli kereskedelemre alkalmas cikkekül szolgálhattak; s így hajókázás által idegen tartományokat és az idegen tartományok előnyeit és hiányait tanulták megismerni. Az angolok ez ismeretséget siettek felhasználni. Az idegen termékeket meghonosították, feldolgozták, így találmány találmány után keletkezett, különösen a gépészet terén, hol ha már a víz ereje felmondta a szolgálatát, azt rögtön más anyaggal siettek helyettesíteni.

„Számos kísérlet után rájöttek, hogy a gyári élet és munkálódás kifejlésztésére legnagyobb hatással a vízgőz bír, hanem a fölállított gőzgépek szaporodásával egyarányban veszték ki a latermő erdők — s csakhamar aggódni kezdtek, hogy az erdők miatt fel kellene áldozni a gőzgépek előnyeit. De az előrelátó természet földalatti készítményekkel kárpótolta a munkás emberiség tüzlábeli hiányát — adott köszent. A köszén feltalálásával egész új élet állott be. Köszén hozta elő a vasutakat, mert először a köszénbányáknál szénszállításra használtattak föl, s im gyors haladásban csak néhány évtized óta mily tökélyre látnak magunk előtt.

„Napjainkban már alig van az ipar-

nak, földészlet, vagy építészetnek csak egy ága is hol a köszén hatása látható ne lenne, mert valóban köszén nélkül nem lehetne a tüzianyagot elegendő fával fedezni, hát még aztán a gyárak igényeinek eleget tenni! Köszén biztosította még inkább az angolok tengeri uralmát és annyi hatalmas gyárat birtokolt.

„Az ipar fejlődése most már házáknban is örvendetes lendületet nyert, de mielőtt a nyers termények gyári feldolgozására gondolnánk, első szükség tüzi- anyaggal biztosítani magunkat.

„Ha házáknban figyelmesen körültekintünk, fájdalom, csakhamar észreveszük, hogy a közlekedési helyek körül az erdők nagybárra kiirtva, s az itt-ott még meglévő fák inkább díszül, mint használatul tekintendők. Azon erdőket pedig, melyekhez még a közlekedés nem jutott el, nem létezőknek kell tekinteni, mert nem használhatók, s ha valaki jobb közlekedési utak elkészültéig netalán hozzáférhetősüket mégis megkísérelné tökéjét bizonyára igen kétséges kimenetelű vállalatba fektetné.

„Találunk ugyan az országban szét-szórva egyes közszételepeket, melyek azonban nagybárra egyesek birtokában vannak, kiknél vagy segédeszközök, vagy a kellő ismeret hiányzanak. Nem lehet bát csodálni, ha olykor egyesek vállala-



ököljog-állapotokra vezetett vissza. A pusztázás a fegyverrel való támadás, tehát a békés szándék kölcsönös bizalmatlanságát célozta volna eredetileg. Ez a szerepe a polgárosultsággal megszűnt. De megmaradt a kézfogás, mint a baráti közelség jelképes mozdulata. Így a szakkudomány. Amiből logikusan arra lehetne következtetni, hogy erre mifelénk ugyiszlán mindenképp barátja mindenkinek.

Mert mi magyarok kétségfelenül sürűben szorítunk kezet, mint más nemzetbeliek. Találkozáskor, elbucuzáskor, érkezéskor és távozáskor szinte kötelező ez a szertartás. Hányszor látjuk, hogy valaki — mondjuk — egy vendéglőt asztalhoz lép, ahol esetleg csak a társaság egyik tagjával óhajt néhány szót váltani. Mielőtt ezt megtenné, előbb sorra leparolázik az asztal körül ülőkkel. Ha hölgy van közöttük, természetesen kezét is csókol, ha ismeretlen, bemutatkozik. Van úgy, hogy kényelmetlen a dolog az összes érdekelt számára, de mindegy, a kézfogás körbe jár, akár az indiánoknál a békepipa.

Bajos az ilyesmit szabályozni, de azért nem ártana, ha valamilyen egészséges divatáramlat egy kis mérsékletet teremtene ezen a téren. Ha boldogboldoglaton minden lehető és lehetetlen alkalommal kezet szorítunk, a barátság jele elkopik, értelmét, hamvát veszti, mint a beszédben a tulajdonképpen használt szót, vagy a több kézben megforgatott friss gyümölcs. És sokszor akaratlánul el is árulja magát a kézfogás, megérezni rajta a hazugságot, vagy a közönységet. Vannak, akik a merev kezt ujjukat nyújtják gépiesen, — ezekről rögtön tudom, hogy jobbra ideg, önző emberek. Mások orvul megmozognak a szorításban: ezek az erőszakos törtézők. Ugyanúgy jól lehet ismerni a hízogót, a ravaszt, a szórakozott ábrándozót, a kedvetlent, a fölényt. De az igaz, őszinte barátot is. Ennek szívbéli melegsége keresztfül áramlik a legvalóságosabb téli kesztyűn, nem kell lehúzni. Kár a fáradságért, de főleg az a kár, hogy ez a fáradság a legtrikábbak közé tartozik.

**Megbízás.** A m. kir. belügyminiszter Torday Lajos városi számvizsgálót, a kitűnő cserkésztestet, Rimaszombat megyei városi számvizsgáló vezetésével bízta meg. Új munkahelyére meleg szeretettel kíséri.

**Esküvő.** Szabó Mária és Takács Lajos folyó évi január hó 23-án délután fél 5 órakor a salgótarjáni ág. h. ev. templomban tartják esküvőjüket.

**Elismerés.** A 145. sz. Sirály cserkészcsapat parancsnoksága meglehetősen elismerést és köszönetet kapott a m. kir. 23. honvéd gyalogezred III. zászlóalja-

rancsnokságtól, melyben a cserkészek által karácsonyra felajánlott ajándékot nyugtázták. A kedves levelet egész terjedelmében közöljük. Cserkész Testvérek! A hazafias gondolkodásnak azt a nemes megnyilvánulását, amelyet a szép adomány képeiben juttattatok el hozzánk, a legénységünk nevében hálás köszönettel fogadtam. Örömmel töltött el az a tudat, hogy a legszebb ünnep estéjén a Ti adományotok eredményeként legénységünknek szebb és boldogabbá tehettem a Karácsonyát. Megértve a nemes gondolkodástokat, ennek értelmében a 800 pengő felajánlást nemes célra fordítottam. Amilyen szeretettel nyújtottátok, olyan szeretettel fogadtuk. Köszönet és a magyarok istenének áldása kíséri továbbra is ezen igen szép „Jó munkát”! Katona szeretettel: Horváth József s. k. Mi is szívből gratulálunk és további kitartó jó munkát kívánunk kedves cserkészfiainknak.

**MOTORHAJTÓ  
PÓTÜZEMANYAG**  
nyerszállajmunkához is alkalmas  
**JEGY NÉLKÜL  
KAPHATÓ**  
Stumpf, Budapest, XIV. Thököly-ut 31.  
Telefon: 296-450. Irodai órák 9-2-ig.

**Vallás-erkölcsi előadások leventék számára.** Legutóbb jelentettük, hogy a leventei ifjúság lelki gondozását nagyfontosságú rendeletben szabályozta az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének Országos vezetője. Most további lépés történt ezen a téren. A leventei ifjúság vallás-erkölcsi nevelésében új korszakot nyit meg az a könyv, amely az IHNÖV intézkedésére jelent meg „Segédlet a leventei ifjúság vallás-erkölcsi oktatásához” címmel. A mintegy 200 oldalas kiadvány az ifjúság vallás-erkölcsi nevelésének egységes szellemét szolgálja. A különböző korcsoportok, a 12—15, 15—18 és 18—23 éves ifjak számára 90 előadás-vázlatot tartalmaz az ezek az előadások az ifjúság vallás-erkölcsi magatartásának egy-egy kérdéséről tárgyalják. Isten — vallásosság — családi élet — szülői és testvéri szeretet — bajtársiasság — hősiesség — küzdőképesség — önfegyelm — tettekeskedés — a házasság — vagyonszerzés — a káromkodás bűne — dohányzás; ezt és még sok más nagyjelentőségű és érdekes kérdést vetnek fel az előadás-vázlatok, amelynek segítségével bármely levente-vezető, illetőleg leventetiszt — tehát laikusok is, nemcsak a jelkészek — előadásokat tarthatnak az ifjúság számára.

**Békében feltöltöttem  
raktáramat, ezért  
vettem buzakötvényt!**

tal nem sikerülnek.

„A Szent István közvértelenp úgy keletkezett, hogy ezee vállalkozók csak a társaság birtokában lévő 14800 holdnyi területen ásat (p. 7) tak gődröket. Az első közvértelenp 1848 ban nyitottat a zagyvat férségen; e közvértelenp a tiszagőzha-ozási társulat évenként 1856 ig mintegy 120000 mázát használt fel. E közvértelenp később a krimiai hadjárat alatt 1854 ben, hadihajók a Fekete-tengerre, a Tiszán és Dunán jelentékeny mennyiséget szállítottak.

„Így azután lassanként 1860 ig Salgótarján; Pálfalva és Kazáron új meg új hajók nyitattak, s csakhamar meglehetősen győződött, hogy e földet, ameddig csak terjednek, közvértelenp mindenütt gazdagok. Először az volt most e különböző telepeket egyesíteni, a kellő pénzzel ellátott társulatot alapítani. Ez oly eljárás, melyre a gyakorlati angolok mindennél és mindenben figyelnek, mert biaz a közös működés mindig erősebb és gyümölcsözőbb. Így összeváltva a közvértelenp birtok akkor, hogy Európa közvértelenp társulatai közt, a legnagyobbakat mondható mind terjedeleme, mind gazdaság tekintetében. A társaság rövid fennállási ideje óta a közvértelenpban máris 250

munkást foglalkoztat; egy egész nagy környék lakossága keres magának pénzt, vagyont a közvértelenpban, s a telep sikere kétségkívül a vidék jólétét is elősegíti.

„A közvértelenp Magyarországon a legjobb minőségű, s a fővárosban Pesten már mindazok tetszését megnyerte, kik szoba- vagy konyhafűtésre használni szokták. De hogy a közvértelenp gazdaságához illő kiterjedést is nyerjen, továbbá, hogy az iparüzletnek olcsón kiszolgáltathassák, most egy a Dunához vezető vasútvonal tervével foglalkoznak. miáltal a vállalat nemcsak kiterjedésben, de jövedelemben is tetemes gyarapodást ígér. Annak idejében tudósítottuk erről a olvasóinkat, mert kétségkívül kíváncsiak, hogy az ily hazai vagyon és jólétet gyarapító eszközök figyelemre méltatassanak és elősegítsenek.

BRELICH.”

„AZ ORSZÁG TÜKRE” Budapesti képes közlöny, Pest, 1862. Felelős szerkesztő: Balázs Sándor, Kiadók: Engel és Mandello. — p. 6—7.

Ha meggondoljuk, hogy ez a Brellich János-féle cikk már ezelőtt 81 évvel

## A Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club évváró vacsorája.

Folyó hó 15-én este 7 órai kezdettel a bányatelepi tornateremben tartotta a Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club évváró vacsoráját, melynek keretében az 1942/1943. évi Corinthian-vándordíjnyertes csapat tagjainak a díj megnyerésének emlékére készített művészi vereteket is kiosztották.

Korompay Lajos bányatelepi főtanácsos, bányagazdától az élén résztvevő a vacsorán az egyesület elnöksége teljes számban, sok meghívott vezető tisztviselő és vendég, valamint az egyesület mind a négy csapatának tagjai teljes számban.

A vacsora alatt dr. Wagner Jenő ügyvezető elnök köszöntötte Korompay Lajos bányatelepi főtanácsost, díszelőnököt és a megjelent vendégeket, majd Kraft Jenő társelőnök ismertette a vacsorán megjelent közönség előtt az egyesület múltévi munkásságát és jövő céljait. Timaróczy Sándor alelnök jól sikerült humoros beszédjében úgy a vezetőség tagjaihoz, mint a játékosokhoz intézett a jövőre nézve buzdító szavakat. Laczkó Sándor játékos a csapat nevében mondott köszönetet Korompay főtanácsosnak szereteteért és messze menő támogatásért mondván, hogy „a csapat akár hogy is küzdene és dolgozna nem érhetné el eze-

ket az eredményeket, ha a háta mögött egy olyan nemesszívű, áldozatkész, szerető és megértő díszelőnk nem volna, mint Korompay főtanácsos.

Ezután Korompay Lajos díszelőnk emelkedett szólásra és buzdító szavakat intézett a csapat tagjaihoz, megígérve további támogatását és még nagyobb fegyelmre, — mely a sportolók első parancsolata, — kitartásra és fokozott küzdelemre szólította fel a csapat tagjait, majd kedves szavak kíséretében mindegyik játékosat kézfogásával kitüntetve osztotta ki a Corinthian vándor díj művészi veretait a következő játékosoknak: Géczi Pál, Vezovisek Ferenc, Simonyi Sándor, Kiss Gyula, Váradi Ottó, Szabó István, Debreczeni István, Bogárn László, Kovács János, Balázs Pál, Csuberda Ferenc, Vincze Gyula, Laczkó Sándor. Az egybegyűlt közönség nagy tapsal jutalmazta a szép sporteredményt elért játékosokat.

A jól sikerült, mindvégig kellemes hangulatban eltöltött vacsora után a vendégek még sokáig együtt maradtak a játékosokkal, azokat buzdítva és különféle jó tanácsokkal ellátva és a jövő labdarúgó sport eseményeit és esélyeit megvitatva.

**Rendület a leventei ifjúság lelki gondozásáról.** Az ifjúság honvédelmi nevelésének Országos Vezetője rendeletet adott ki a leventei ifjúság lelki gondozásáról. Az ifjúság nevelése csakis vallás-erkölcsi alapon vezet eredményre. A folyton változó körülmények és időt nem álló egyéni elgondolások nem biztosíthatják a magyar ifjúság és egyben a magyar nemzet zavartalan fejlődését. Az egyedüli biztos alapot a magyarság ezeréves keresztény hitében és hagyományában — amely Isten, Haza és Család hármas fogalmával azonos — kell keresnünk. Ebben a szellemben intézkedik a leventei intézmény újjászervező 1939. II. tc. is, Erre támaszkodva az Országos Vezető történelmi fontosságú rendeletével intézményesen bekapcsolta a leventenevelésbe az Egyház erőit. Megszervezte a Levente Központban működő Lelekész csoportot, amelynek széles körű és igen nagy fontosságú teret jelöl ki a leventék vallás-erkölcsi nevelése terén. E központi szervet kívül bevonta az egész ország lelkészkezdő papságát, hogy minden csapat megkapja a maga hivatásos lelki vezetőjét. A hivatott nemzetnevelők e klasszikus összefogásából meg kell

szüntetni annak a magyar ifjúságnak, amely büszkén állhat az egész világ elé.

## SALGÓTARJÁNI APOLLO MOZGÓ

szombaton, 3, 5 és 7 órakor,  
vasárnap, 1, 3, 5 és 7 órakor,  
hétfőn, 3, 5 és 7 órakor,  
kedden, 3, 5 és 7 órakor,  
szerdán, 3, 5 és 7 órakor,  
csütörtökön, 3, 5 és 7 órakor,  
pénteken, 5 és 7 órakor.

## RÁKÓCZI NÓTÁJA

A Hunnia jubilaris nagykiállítás filmje.  
Rendezte: Daróczy József.  
Főszereplők: Abonyi Géza,  
TOLNÁY Klári, Sárdy János,  
Palóczy László, Maklár Zoltán  
és Kovács Károly.  
Kieg.: M A G Y A R híradó!

Hazai Általános Biztosító részvénytársaság keres salgótarjáni képviselőt az elvállalására alkalmas egyént, magas fiz és jutallékkal.

## HIRDETMENY.

A Salgótarjáni Róm. Kat. Temetkezési Biztosító Egyesület XLIII. évi rendes közgyűlést Salgótarjánban a Katolikus kör helyiségében 1944. január hó 30-án, vasárnap délután 3 órakor, határozatképesség esetén 1944. február hó 13-án, vasárnap délután 3 órakor tartja, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. A múlt évi zárószámadás letárgyalása és a felmentvény megadása. 4. A tisztikarnak, valamint a választmányi rendes és póttagjainak 3 évre, a számvizsgáló bizottság rendes és póttagjainak egy évi időtartamra történő megválasztása. 5. Indítványok. Salgótarján, 1944. január hó 18-án. A választmány nevében: Csomor Mátyas s. k. elnök.

**Adomány.** A Szent Erzsébet Nőegylet szegényügyi céljaira egy jól sikerült vadászat után az egyesület egyik jókora 10 pengő adományozott.

**Talált tárgy.** Salgótarján megyei város területén pénz találtatott. Igazolttulajdonosa a rendőrkapitányságon hivatalos órák alatt átveheti.

## Hirdessen

„A MUNKÁ”  
politikai hetilapban.



## Pattanásai vannak?

Használjon Szücs-féle BUBI arcszeszt,  
amely megszünteti pattanásait  
és az arc bőr zsírosságát!

## Szeplős, májfoltjai vannak?

Használja Szücs-féle hámlasztó kenő-  
csőt, amely arcát fehérré és  
bársonyossá teszi! Kapható:

Szücs Róbert

„Magyar Korona” gyógyszeráránál

# SPORT

## Sakkhírek.

Csapatversenyeredmények 16-án

SBTC-GÉPGYÁR 6<sup>1/2</sup>-3<sup>1/2</sup>

Nagy érdeklődés kísérte a két csapat találkoását. A két csapat tagjai d. u. 3 óra előtt gyűltek össze a bányatelepi iskolában. Izgalmas várakozás: vajon megérkezik-e mind a játékosok? Végre, pár perces késéssel, a gépgyári csapat együtt van. Az SBTC. egyik erőssége, Herczeg Péter nem jött, váratlanul el kellett utaznia. Így a bányai csapat 1 tartalékkal játszik.

Először az SBTC. játékosai nyerik a játszmákat. Simon kezd, utána egymásután Holodnyák, Gábor, Herczeg Ferenc, Halácsy, kik a megnyitásban szerzett kis állásbeli előnyt nyerésig fokozták. Kis szünet után Blánér szabadgyalogosát vezérré lépteti elő és nyer. Alig egy és fél óra alatt 6:0 az SBTC. javára! A bányaiak nagy eredményt remélnék, de hátra van a fekete leve! A bányai tartalék veszteségre áll, Bozó megveri. Az Acél-Komka játszmában a gépgyári Kom-

kának szabadgyalogosa van, amit nagyon nehéz érvényesíteni. Acél cserélni tudja a gyalogokat, majd a szabadgyalogost tisztáldozattal kiűti. Ellenfelének csupán futója marad. Ezzel mattolni nem lehet, döntetlen. Eddigi eredmény 6 fél-1 fél. A gépgyári Oláh nehéz küzdelmet vív, Bonyodalmakba kerül, tisztelt kell'eadnia. A bányai játékos megkönnyebbül. Tévedésbe esik, hogy könnyen nyerhet. A bányai állása szörnyen nehéz. A helyes folytatást nem találja el, 2 lépés után a matt elkerülhetetlen. Már csak egy játszma folyik. A gépgyári Maron a középjátékban bástya-buszár minőségű előnyt szerzett.

Ezzel a játszmát végig irányította. A bányaiak reménykednek a csodában, de Marton 5 órás játékkal megadásra kényszeríti a szívesen küzdő ellenfelet, Gáspár Miskát. Így az SBTC. csapata 6 fél-3 fél arányban nyert.

## ACÉLGYÁR-APÁTFALVÁ 7-3

Délelőtt fél tízkor kezdődött a verseny. Pár perc múlva Zvara Apátfalvának szerzi meg a vezetést. Ezután az acélgár bajnokcsapata karakodott felül egymásután 4 győzelemmel. Utána szép játékkal Machala, majd Dudás szereztek pontot Apátfalvának. 4-3-ra vezet az acélgár! A hátralévő játszmákat az acélgáriak nyerték meg, így lett az eredmény 7-3. Az acélgáriak közül nyertek: Balázs I., Lichtner, Mikulík, Schütz, Herrmann, Varga és Balázs E.

A körmérkőzés állása (a gépgyár

4-szer játszott, a többi 3-szor):

|               |                 |
|---------------|-----------------|
| 1. SBTC.      | 20 fél — 9 fél. |
| 2. Gépgyár    | 19 " — 20 "     |
| 3. Acélgár    | 18 " — 11 "     |
| 4. Apátfalva  | 13 " — 16 "     |
| 5. Kisterenyé | 8 " — 22 "      |

Vasárnap, 23-án d. e. 9 órakor az acélgári olvasókörben lesz a rangadó acélgár — SBTC. találkozó, ennek az SBTC. két előnnyel megy neki.

Másik mérkőzés Kisterenyén lesz, ahol Apátfalva csapata fogja veszélyeztetni a gépgyár 3. ik helyét.

**Mestervizsgára előkészítő tanfolyam.** Az Ipartestület Országos Központja a m. kir. iparügyi miniszter ur 23.819/1939. sz. rendelkezése értelmében minden hónap elején, így legközelebb 1944. évi február hó 1-én este 7 órai kezdettel ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamot rendez. A tanfolyamon szakelődők ismeretlik, illetőleg összefoglalják a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes ipari jogi, társadalombiztosítási, adózási és gazdasági ismereti kérdéseket, a munkaidőre, munkabérré, fizetésre szabadságra, stb. vonatkozó rendelkezéseket. Az előadások mindnap este 6, illetőleg 8 órától az IPOK [Budapest, VII. Erzsébet krt. 9/11]

Nyomatott „A MUNKA” nyomdában Salgótarjánban

1. e. 3.) előadói termében tartatnak meg. A tanfolyam részvételi díja 8 pengő. Jelentkezni lehet az Ipartestület Országos Központja (Budapest, VII., Erzsébet krt. 9/11.) hivatalos helyiségében az első előadást napon, 1944. évi február hó 1-én, este fél 7 órakor.

## VENNÉK ZONGORÁT VAGY PIANINÓT

süllyesztőházpénzért. Budapest Pozsonyi ut. 1. virágüzlet. Telefon: 11 — 59 — 34.

Starján m. város polgármesteri hivatalától 565/1944

Az 1944. évi áll. kereseti, jövedelem és vagyonadó kivételére.

## Hirdetmény.

A balassagyarmati m. kir. pénzügyigazgatóság a 16375/II. sz. 1944. sz. intézkedésével az 1944. évi Általános kereseti, jövedelem és vagyonadó kivételi munkálalatok megindítását rendelte el:

Felhívtnak azon adózók, akiknek kereseti, jövedelmi vagy vagyoni viszonyaiban történt kedvezőtlen eltolódás adóalapjuk felmondására jogcímet ad, hogy adófelmondásukat a városi adóügyi osztálynál legkésőbb folyó hó 31-ig nyújtsák be, annál is inkább, mert az elkövetkező felmondások figyelembe vételét nem fogják.

Az új adózók azok, akik az 1943. évben csónka év alapján voltak megadóztatva, adóvallomásukat a városi adóügyi osztálynál beszerezhető nyomtatványon legkésőbb f. évi február hó 29-ig kötelesek benyújtani.

Különösen felhívják az adófizető közönség az 1940. évi XXII. t.c. új rendelkezéseire, melyek a kifüggesztett falragaszokon részletesen fel vannak sorolva: Ilyen fontosabb újítások:

1. Azon adózó, akinek adóalapja egyébként rögzítendő lenne, jövedelme azonban legkevesebb 50 százalékkal emelkedett, az adófelmondás bevétele nélkül tartozik f. évi február hó 29-ig adóvallomást beadni. Aki ezen kötelezettségnek nem tesz eleget a kivételadó kétszeres összegéig terjedő bírsággal lesz sújtva.

2. A legfeljebb egy segédvel és egy tanonccal, vagy segéd nélkül két tanonccal dolgozó iparosok nem tartoznak adóvallomást adni. Ezek az ipartestület kimutatása alapján tétel adóval fognak megrovatni.

3. A kis földbérlet, akiknek bérleti mértékük kataszteri tisztajövedelmére a 25 pengőt nem éri el és kizárólag a saját háztartásuknak termelnek, adót nem tartoznak fizetni.

4. Az állandó alkalmaztatási hely nélkül dolgozó ügynökök szintén nem tartoznak vallomást adni, mert adójukat levonás után a munkaadó szolgáltatja be.

5. Nem tartoznak jövedelem és vagyonadó bevallást adni azok az egyházi javadalmazók és magánszolgálatban alkalmazottak, akiknek a múlt évi összes szolgálati járandóságuk a 6000 pengőt nem haladta meg és ezenkívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük is volt, ez a jövedelem 6000 pengőt nem haladja meg.

Akik' vallomásukat későn adják be 1, illetve 10 százalékos bírsággal fogják sújtani. A részletekre kiterjedő felvilágosítások az adóügyi osztályban nyerhetők hétköznapiokon délután 8—12 óráig.

Salgótarján, 1944. január 15.

a polgármester helyett  
DR. WANKA  
adóügyi tanácsnok h.

zárult és — mint a Levente Hírközpont jelenti — a leventék kitűnő eredményt értek el: összesen 24.208,34 kg. gumihulladékot gyűjtöttek. 12800,52 pengő értékben. A gyűjtött hulladékot hivatalos áron az egyik gyárnak átadták. Most a gyár a legjobb eredményt elért levente egyesületeket, gazdasági szövetségeket, illetőleg csapatokat meg kívánja jutalmazni. A Levente Gazdasági Szövetségek Központján keresztül az alábbi jutalmak kerülnek kiosztásra: 1. díj 3000 pengő, a 2. díj: három kerékpár felszereléshez szükséges 6 gumibroncs tömlővel, 3. díj: két kerékpár felszereléshez szükséges 4 gumibroncs tömlővel. A díjakat most osztják ki.

## Tartsuk be szigorúan a légvédelmi előírásokat.

Starján m. v. polgármesteri hivatalától.

366/1944

Több gyermekes családok adókedvezménye.

## Hirdetmény.

Azon jövedelemadó nem fizető adózók, akiknek háztartásához kettőnél több önálló keresettel nem bíró kiskorú törvényes, törvényesített, mostoha, vagy örök-befogadott gyermek, vagy unoka tartozik, a gyermekek számának megfelelő mérvű adókedvezményben részesülnek.

A 166.000/1940. P. M. sz. rendelet 12. §. alapján felhívom mindazon adózókat, kik ezen adókedvezményben részesülni akarnak, hogy az ez irányú bélyegmentes bejelentéseiket legkésőbb minden év április hó 30. napjáig a városi adóügyi osztályon (Városháza I. em. 8. ajtó) adják be, mert az elkövetett bejelentések nem lesznek figyelembevéve. Ezen bejelentést minden évben az előző év december 31-én fennálló tényleges állapotnak megfelelően kell megismételni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

1.) Az adózó család fő nevét, foglalkozását, pontos lakcímét, föld vagy háztartásának megjelölését,

2.) a háztartásához tartozó kiskorú 24 éven aluli gyermekek nevét, születési évét, hónapját és napját, az önműködő keresettel bíró gyermekek foglalkozását és havi keresetét.

A hiányos bejelentések nem lesznek figyelembevéve.

Azon adózóknak, kiknek a folyó évben jövedelemadó kivételük lesz, külön bejelentést nem kell beadniuk, hanem a jövedelemadó bevalláson a háztartásukhoz tartozó családtagok nevét és születési évét fel kell tüntetniük, hogy a jövedelemadó kivételük a gyermekek kedvezmény figyelembe vételével.

Salgótarján, 1944. január 8.

A polgármester helyett:

Dr. Wanka  
v. tanácsnok;

## Nemcsak a buza, de a buzakötvény is aranyat ér!

Az ócskavas hasznosítása. A báborus nyersanyaggyártásának nem engedve veszendőbe menni a szemétteltelepekre kerülő ócskavasat sem. Adógyárakban hatalmas A. G. elektromos kemencék magasfrekvenciájú árammal cséppfolyósítják a vasat és megfűtött ötvöztény-gek hozzáadásával különleges nemessacél készítenek belőle. Ez a nemessacél hajlékony, ellenálló képes és egyaránt alkalmas a legkényesebb műszerek és legelőkeltebb fegyverek gyártására is.

## IGIÁNDI KESENYVIZ

Nyomdatulajdonos: Végő Kálmán

# IRDESSEN!

## A MUNKA

POLITIKAI HETILAPBAN!

24.208,34 kg. gumihulladékot gyűjtöttek egy év alatt a leventék. A Levente Gazdasági Szövetségek Központja a leventéket is bekapcsolta a múlt év elején indított országos gumihulladék gyűjtésbe. A gyűjtés december 31-én le-